

11. Valós analízis 2 gyakorlat, 2017. május 10.

11.1. Konvergens? Feltételesen konvergens? Abszolút konvergens?

$$\sum_{n=1}^{\infty} \frac{1}{10n + \sqrt{n} + 1} \quad \sum_{n=1}^{\infty} \frac{1}{n^2} \quad \sum_{n=1}^{\infty} \frac{(-1)^{n+1}}{n} \quad \sum_{n=1}^{\infty} \frac{(-1)^{[n/2]}}{\log(n+1)} \quad \sum_{n=1}^{\infty} \frac{1}{n!}$$

$$\sum e^{-n^2} \quad \sum \frac{n^{10}}{3^n - 2^n} \quad \sum \frac{1}{\sqrt{n(n+1)}} \quad \sum n^2 e^{-\sqrt{n}} \quad \sum (n^{1/n^2} - 1) \quad \sum \frac{\sqrt[n]{n} - 1}{\log^2 n}$$

11.2. Alkalmazható-e a gyök- vagy a hányados-kritérium?

$$\sum_{n=1}^{\infty} \frac{(n!)^2}{2^{n^2}} \quad \sum_{n=1}^{\infty} \frac{1}{\binom{2n}{n}} \quad \sum \left(1 - \frac{1}{n}\right)^{n^2}$$

11.3. Ebben a feladatban *végtelen táblázaton* egy $a_{ij} \in \mathbb{R}$ ($i, j = 1, 2, \dots$) rendszert (ha tetszik, $\mathbb{N} \times \mathbb{N} \rightarrow \mathbb{R}$ függvényt) értünk.

(a) Mutassuk példát olyan végtelen táblázatra, amelyben minden sor összege konvergens, minden oszlop összege konvergens, továbbá a sorösszegek összege és az oszlopösszegek összege is konvergens, de különböző.

(b) A táblázat egy *bejárásán* azt értjük, hogy a táblázat elemeit valamilyen sorrendben sorozatba rendezzük. Mutassuk meg, hogy ha a táblázatban minden szám nemnegatív, akkor bármilyen bejárásban az elemek összege ugyanaz.

(c) Mutassuk meg, hogy ha a táblázatban az az elemek abszolút értékeinek összege véges, akkor az elemek összege bármilyen bejárásban abszolút konvergens, és az összeg értéke mindig ugyanaz.

(d) Legyen $P = \sum_{i,j} a_{ij}^+$ és $N = \sum_{i,j} a_{ij}^-$. (Egy x valós szám pozitív és negatív része $x^+ = \begin{cases} x & x \geq 0 \\ 0 & x < 0 \end{cases}$,

illetve $x^- = \begin{cases} |x| & x \leq 0 \\ 0 & x > 0 \end{cases}$. Figyeljük meg, hogy a negatív rész is nemnegatív, hasonlóan ahhoz, hogy egy komplex szám képzetes része is valós szám.) Mutassuk meg, hogy ha P és N közül legalább az egyik véges, akkor az elemek összege bármilyen bejárásban $P - N$, és

$$\sum_{i=1}^{\infty} \left(\sum_{j=1}^{\infty} a_{ij} \right) = \sum_{j=1}^{\infty} \left(\sum_{i=1}^{\infty} a_{ij} \right) = P - N.$$

(avagy, a sorösszegek összege és az oszlopösszegek összege is $P - N$.)

(d) Mutassuk meg, hogy $P = N = \infty$, akkor van olyan bejárás, amely mentén az összeg "osz-cillálva" divergens.

11.4. Igazoljuk az $a_{ij} = x^{i+j}$ ($i, j \geq 0$) végtelen táblázat segítségével, hogy $|x| < 1$ esetén

$$\sum_{n=0}^{\infty} (n+1)x^n = \frac{1}{(1-x)^2}.$$

11.5 (Dirichlet-kritérium). Legyen (a_n) és (r_n) két olyan számsorozat, amikre az $s_n = a_1 + a_2 + \dots + a_n$ sorozat korlátos, r_n monoton fogy és $r_n \rightarrow 0$. Bizonyítsuk be, hogy $\sum a_n r_n$ konvergens.

11.6. Vezessük le a Dirichlet-kritériumból, hogy minden Leibniz-típusú sor konvergens.

11.7. A Dirichlet-kritérium alkalmazásával igazoljuk, hogy $\sum_{n=1}^{\infty} \frac{\sin(na)}{n}$ minden valós a -ra konvergens.

Házi feladatok

11.8. Konvergens? Feltételesen konvergens? Abszolút konvergens?

$$\sum_{n=1}^{\infty} \frac{(-1)^n}{n \log(n+1)} \quad \sum_{n=1}^{\infty} \frac{(n!)^2}{2^{n^2}} \quad \sum_{n=1}^{\infty} \frac{(-1)^n (n!)^2}{2^{n^2}} \quad \sum_{n=1}^{\infty} \frac{1}{\binom{2n}{n}}$$

$$\sum \left(1 - \frac{1}{n}\right)^n \quad \sum \left(1 - \frac{1}{n}\right)^{n^2} \quad \sum \left(\frac{n-1}{n+1}\right)^{\frac{n}{2} \log n + n \log \log n} \quad \sum \frac{n^{n+\frac{1}{n}}}{\left(n + \frac{1}{n}\right)^n}$$

11.9. Alkalmazható-e a gyök- vagy a hányados-kritérium?

$$\sum_{n=1}^{\infty} \frac{x^n}{n!} \quad \sum e^{-n^2 x} \quad \sum \frac{x^n}{3^n - 2^n}$$

11.10. A Dirichlet-kritérium alkalmazásával igazoljuk, hogy $\sum_{n=1}^{\infty} \frac{\cos(na)}{n}$ minden $0 < a < 2\pi$ -re konvergens.

11.11 (Abel-kritérium). Legyen $\sum a_n$ konvergens sor, továbbá (r_n) monoton és korlátos sorozat. Bizonyítsuk be, hogy $\sum a_n r_n$ konvergens.

11.12. Igaz, vagy hamis?

- (a) Ha $\sum_{n=1}^{\infty} a_n$ konvergens, akkor $\sum_{n=1}^{\infty} (\sqrt[n]{2} \cdot a_n)$ konvergens.
- (b) Ha $\sum_{n=1}^{\infty} a_n$ divergens, akkor $\sum_{n=1}^{\infty} (\sqrt[n]{2} \cdot a_n)$ divergens.
- (c) Ha $\sum_{n=1}^{\infty} a_n$ konvergens, akkor $\sum_{n=1}^{\infty} \frac{a_n}{n}$ konvergens.
- (d) Ha $\sum_{n=1}^{\infty} a_n$ divergens, akkor $\sum_{n=1}^{\infty} \frac{a_n}{n}$ divergens.

11.13. Mi lehetne a gyök-kritérium és a hányados-kritérium improprius integrálokra vonatkozó megfelelője?

Szorgalmi (írásban beadható, Pedál Medál piros pontra beváltható) feladat

PM11.1. Mi lehetne a Dirichlet-kritérium és az Abel-kritérium improprius integrálokra vonatkozó megfelelője? Mondjuk ki és bizonyítsuk be!